

מ"ת 38593/09/16 - מדינת ישראל נגד עלי נמר

בית משפט השלום בירושלים

מ"ת 38593-09-16 מדינת ישראל נ' נמר(עציר)
תיק חיצוני: 387835/2016

בפני
המבקשת
נגד
המשיב
כבוד השופט שמואל הרבסט
מדינת ישראל
עלי נמר (כעת במעצר)

החלטה

כתב האישום והבקשה

בפני בקשה לעצור את המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

כתב האישום המיוחס למשיב מגולל מסכת עובדתית אשר סיומה טראגי, ובסופה מצא מוסטפא נימר את מותו.

במהלך שעות הערב של יום 4.9.16, בילו המשיב, גיסו מוסטפא נימר (להלן: "המנוח"), גיסו האחר פהד נימר (להלן: "פהד") ובנות זוגן בביתו של פהד במחנה הפליטים שועפט, שם צרכו בני החבורה משקאות משכרים כגון וודקה וקוניאק, והמשיב עצמו, צרך אף סם מסוכן מסוג חשיש.

סמוך לשעה 01:00, בתום הבילוי, יצאו המשיב והמנוח מביתו של פהד ברכבו של המשיב מסוג אופל אסטר (להלן: "הרכב").

כאן המקום לציין כי המשיב מעולם לא הוציא רישיון נהיגה, ומשכך, אף לא החזיק תעודת ביטוח תקפה, והרכב עצמו הינו כלי רכב אשר הורד מן הכביש, ושימש את המשיב לצורך נסיעותיו ברחבי המחנה.

באותה העת, פעלו כוחות הביטחון לאיתור אמצעי לחימה במחנה הפליטים שועפט, ובמסגרת זו הקימו חסם (להלן: "החסם") בציר ענתות אשר מטרתו הייתה למנוע מכלי רכב להגיע לאזור בו בוצעה הפעילות שצוינה לעיל. משקרר רכב לחסם, אותתו לו השוטרים באמצעות פנס כי אין ביכולתו להמשיך בנסיעה, ועליו לשוב על עקבותיו.

אותה העת, הגיעו המשיב והמנוח ברכב אל החסם.

במקום עמד רכב מסחרי אשר נעצר על ידי השוטרים במקום, והוא החל בנסיעה לאחור על פי הוראותיהם. בשלב זה, האיץ המשיב את הרכב ועקף את הרכב המסחרי מימין בפראות ותוך נסיעה מהירה.

עמוד 1

השוטרים אשר היו מוצבים בחסם אותנו לנאשם שוב ושוב באמצעות הפנס כי עליו לעצור תוך שהם צועקים לו בערבית ובעברית לעשות כן, ומי שלא שעה להוראות אלו, ירו השוטרים שני כדורי ספוג אשר אחד מהם פגע בשמשה הקדמית של הרכב.

המשיב לא שעה לכל אלו, והמשיך בנסיעה מהירה תוך שהוא פורץ את החסם באמצעות רכבו. משחשו השוטרים בסכנת חיים, ירו הם לעבר הרכב מנשק חם, וכתוצאה מכך, נפצע המשיב בירכו, והמנוח נפגע מירי בראשו, אשר הביא, בסוף, למותו.

על פי כתב האישום, אם כן, נהג המשיב בפזיזות וברשלנות בכך שנהג תחת השפעת סמים בעת שהוא מעורפל, נהג ללא רישיון נהיגה ובאופן שאינו הולם את תנאי הדרך, וכן לא ציית להוראות השוטרים בחסם.

בשל כל אלו, הואשם המשיב בעבירות של גרם מוות ברשלנות, נהיגה ללא רישיון נהיגה, נהיגה ללא פוליסת ביטוח, נהיגה בשכרות ושימוש בסם לצריכה עצמית.

ב"כ המשיב, עוה"ד ו. דכואר, לא חלק על החלק העובדתי אשר בכתב האישום והנוגע בשכרותו של המשיב ובעבירות התעבורה המיוחסות לו, אך ישנן באמתחתו טענות משפטיות שונות באשר לרשלנות המיוחסת למשיב ולקשר הסיבתי בין רשלנות זו, ככל שהיא קיימת, לבין מותו של המנוח תוך מתן דגש על התנהגותם הבעייתית והחמורה של השוטרים, לשיטתו.

לדבריו, חובת הזהירות של המשיב נובעת מהנחתה השגויה של המבקשת לפיה היה עליו לצפות את תוצאת מעשיו. שוטרי המחסום, כך לשיטתו, ירו במנוח ובמשיב באופן מוגזם ופראי מבלי שהייתה לכך הצדקה ממשית, והתנהגות כזו מצידם הייתה בלתי צפויה, ועל כן מדובר, אליבא דשיטתו, בדרישה מרחיקת לכת שאין לה מקום, ומשכך, הרי שלא קיימות ראיות לכאורה לעבירה של גרם מוות ברשלנות בשל היעדרה של רשלנות זו, כאמור.

מאידך, סבורה **ב"כ המבקשת**, עוה"ד יעל איגרא, כי העובדות המנויות בכתב האישום, לרבות העדר רישיון נהיגה בעניינו של המשיב, היותו שתוי ותחת השפעת סם מסוכן, וכן נהיגתו הפרועה סמוך לחסם ואי הציות להוראות השוטרים, כל אלו מלמדים כי רשלנותו מצויה ברף הגבוה, והצפיות לסופו הטראגי של האירוע צצה ועולה אצל כל בר דעת סביר המודע לזירת ההתרחשות ולנסיבותיה.

ראיות המבקשת - ראיות לכאורה

ראיות המבקשת ייסקרו להלן באורח כרונולוגי - ראשית, הכינוס בביתו של פהד, ולאחר מכן הנהיגה אל עבר החסם, ובסיום - ההתרחשות הטראגית אשר אירעה שם, כפי שפורטה בכתב האישום.

המפגש בביתו של פהד

נחל מן הממצאים הפורנזיים הכרוכים במפגש זה ונפרטם.

על פי דו"ח מיום 12.9.16 אשר הוכן בידי המעבדה לטוקסולוגיה ופרמקולוגיה קלינית בעניינו של המשיב, ועולה כי בדמו של המשיב נתגלו 46 נ"ג/מ"ל של חומצת חשיש.

דו"ח אחר מטעם בית החולים הדסה מלמד כי בדמו של המשיב נתגלו 3274 נ"ג/מ"ל של אמפתאמינים, כאשר מתחת ל-1,000 יחידות תיחשב התוצאה לשלילית.

עוד מוסכם על הצדדים כי רמת האלכוהול בדמו של המשיב, אשר נמדדה בשעה 08:12 (כשבע שעות לאחר האירועים המתוארים בכתב האישום) עולה בכמותה כדי פי שלושה מהגדרתו של החוק למי שנוהג תחת השפעת משקאות משכרים.

חן אקלר, חברתו של המנוח סיפרה לחוקר אמיל לוינסקי (הדברים תועדו במזכר שנרשם על ידו ביום 6.9.16), כי המנוח, המשיב ואחרים שתו מס' שעות לפני האירוע וודקה מבקבוק, אולם "**אף אחד מהם לא היה תחת השפעת אלכוהול**".

בהודעתו מיום 5.9.16 בשעה 10:54 מציין המשיב כי שתה וודקה מסוג אבסולוט וסמירנוף יחד עם משקה אנרגיה, והגדיר עצמו כשיכור ("**הייתי שיכור**" - ש' 64-66). המשיב עצמו מוסיף ומציין כי אינו מחזיק ברישיון נהיגה, מתייחס לכך בזלזול ובבוטות ומוסיף וטוען כי בשל שכרותו לא הבחין במכוניות אחרות אשר נסעו בכביש באותה העת ("**לא הייתי במעקב כי הייתי שתוי...**" - ש' 104).

נוסף על כך, בחקירתו השנייה מיום 7.9.16 בשעה 10:48, מוסר המשיב כי נהג תחת השפעת אלכוהול לאחר שהשתמש בסמים ושתה משקאות חריפים באותו היום (ש' 5-18,28), תוך שהוא מציין כי "**אני צורך חשיש ושותה אלכוהול באופן קבוע**" (ש' 41), וכך אף עולה מעדותו מיום 12.9.16 בשעה 20:50 (ש' 7-14) לפיה אותה העת הוא מודה כי "**לקחתי שאכטה מבאנג וודקה**".

המשיב מוסיף כי הוא "**שולט בנהיגה**" על אף שכרותו, אך לאחר מכן מודה כי "**אני הייתי מעורפל**" (ש' 66) בעת שאירע המתואר בכתב האישום.

המשיב עצמו אינו מחזיק, ואף מעולם לא החזיק ברישיון נהיגה כעולה מאישור שהונפק מטעמו של משרד התחבורה מיום 5.9.16.

עד כאן, למעשה אין הצדדים חלוקים ביניהם, באשר לעובדות הלכאוריות לפיהן המשיב שתה אלכוהול, עשה שימוש בסמים מסוכנים, ויצא לדרכו כאשר הוא לכל הפחות "**מעורפל**" בשל כך.

עד כאן הפרק הראשון בפרשיה עגומה זו, ומעתה ואילך מתחיל לו הפרק השני, העגום והטראגי.

אירוע הירי במחסום

כאן, נחל מעין בהודעותיו של המשיב עצמו לאחר שתובהר זירת האירוע.

זירת האירוע מופתה בשבעה שרטוטים שונים, האחד ממוחשב, שניים מקורם לא ברור, ואילו האחרים שורטטו על ידי השוטרים נאור שמואל, אנדרי קרה וכן שוטרים 304 ו-286.

שרטוטים אלו שונים האחד מחברו בפרטים קטנים, אולם התמונה העולה מהם דומה, ולפיה, החסם הוצב לאורכו של הכביש המוביל מענתא למחנה הפליטים שועפט, והוא כלל שוטרי מג"ב אשר הוצבו לצדי הכביש לאורך עשרות מטרים

(80-40 מ'), וכאשר הם מפוזרים לאורכו של הציר בקבוצות קטנות אשר מנו 2-3 לוחמים כל אחת מהן.

עוד עיינתי בתמונות ובסרטונים שהוגשו לעיוני, מהם עולה כי מדובר היה ברחוב ראשי אך רחבו עמד על מטרים ספורים, ולצידו ניצבות חנויות אשר בחזיתן חלונות ראויה מוארים (סרטון MI2674 נומרטור 00:59 ואילך וכן תמונה שמספרה 2704).

מאידך, ישנו ממצא פורנזי נוסף ומשמעותי העולה ממזכרו של אביב פורת מיום 14.9.16 שמקורו בשיחה שניהל עם דר' מ. פורמן מהמכון הפתולוגי ואשר לדבריה, מותו של המנוח נגרם כתוצאת מפגיעת שני כדורים בראשו של המנוח אשר נורו **"ממרחק של ככל הנראה מטר"**.

מכל אלו עולה, לכאורה, כי המשיב והמנוח נסעו עשרות מטרים בטרם נורה המנוח למוות בסופו של המסלול הנ"ל לאחר שהתקרב עד מאד לשוטרים אשר היו מוצבים לאורך הציר, כך שהירי הקטלני בקע מקנה אשר היה מרוחק כמטר בודד מהמנוח.

כעת הגיע העת לבחון את גרסתו של המשיב עצמו.

המשיב, מציין בהודעתו מיום 13.9.16 בשעה 17:00 כי לא הבחין במכוניות אשר נסעו לפניו או בכאלו אשר היו מאחוריו, וטען עוד כי נפגע **"ממש בהתחלה, איך שהירי התחיל"** (ש' 32-37).

עוד הוא מציין בהודעתו מיום 12.9.16 בשעה 20:50, כי במחנה הפליטים שועפט **"אין משטרה ואין כלום"**, אך אם היה מבחין בשוטרים אזי היה מסתובב ונוסע משם (ש' 35-38).

לדבריו, בעת שהגיע למקום לא **"שם לב"** כי היו שם שוטרים בשל היותו מעורפל, אך **"שמעתי משהו, לא זוכר מה, והמשכתי ואז התחיל הירי, המון ירי, עוד יותר נלחצתי וניסיתי לברוח..."** (שם, ש' 65-67).

למעשה, די בראיות אלו כדי להצביע על קיומו של פוטנציאל ראייתי להוכחת החלק העובדתי שבכתב האישום, היינו לקיומן של ראיות לכאורה למעשים המיוחסים למשיב.

אסביר.

אין מחלוקת כי לפני המשיב נסע רכב מסחרי אשר הבחין בחסם, עצר על פי הוראות השוטרים והתכוון להסתובב ולחזור לכיוון ענתא עקב חסימת הכביש. אין חולק גם כי מאחורי רכבו של המשיב נסע הרכב בו הייתה, בין השאר, חן אקלר, חברתו של המנוח.

המשיב, לדבריו שלו, לא ראה את כל אלו.

השוטרים, לדבריהם, צעקו למשיב שוב ושוב כי עליו לעצור, אך המשיב לא שמע את כל אלו, אך הוא מציין כי **"שמעתי משהו"**, אמירה שיש בה כדי ליתן תוקף נוסף ומשקל נוסף וחשוב לגרסתם של שוטרי החסם וחייליו. המשיב אף מוסיף ומדגיש כי נפגע בתחילת האירוע, אולם החליט לנסות לברוח באמצעות נהיגה מהירה בכיוון מ.פ. שועפט, עד שבסופה, בחלוף עשרות מטרים, נורה ונהרג גיסו.

היותו של המשיב שיכור ועמוס בסמים מלווה אירוע זה מתחילתו ועד לסופו המר והופכת אותו ל"סיבה בלעדית אין" לכל

שאירע.

אילו רק היה עירני ומבחין במכוניות שלפניו ושאחריו - דיינו.

אילו רק היה עירני ומקשיב לצעקות השוטרים ולא רק שומע "משהו" - דיינו.

אילו רק היה עוצר בתחילתו של ירי כדורי הספוג - דיינו.

אילו רק היה בולם לאחר הירייה הראשונה ולא מגביר את מהירות נסיעתו ומנסה לברוח בשל שיקול דעת מוטעה של מי שבגופו כמות משולשת של סם ואלכוהול מזו המותרת בחוק - דיינו.

מעדותו של שמואל נאור, אחד מחיילי מג"ב אשר עמד בחסם, עולה כי מספר מכוניות קדמו למכוניות של המשיב, וכולן זיהו את החסם, ראו את נצנוצי הפנסים ושמעו את הקריאות "**אירג'ע, רוח מין הון**".

מה נשתנה המשיב מיתר הנהגים? התשובה ברורה ומורכבת משתי מילים - אלכוהול וסמים.

צפיה בסרטון VIP 912-0001 מלמדנו כי ניתן לראות בבירור את הנצנוץ היזום של השוטרים המצויים בסופו של הרחוב, אף למי שעומד או נוהג בתחילתו של הרחוב, וזאת בעת שאורות הניאון של החנויות כבו או כובו, בעוד שבעת התרחשות האירוע דגן הרחוב הרלבנטי היה מואר עוד יותר, כפי שפורט לעיל.

צא ולמד ממקרה עגום זה עד כמה חמורות תוצאותיו המעשיות של השימוש בחומרים אסורים, הן על המשתמש והן על סביבתו, והכל, בשלב זה, לכאורה.

נוכח כל אלו, לא ראיתי להרחיב בדברי השוטרים ובגרסאותיהם אשר לפיהן הם עמדו באופן בולט בצידי הדרך תוך שימוש מתמיד בפנסים, הרחוב עצמו היה מואר קלות באורן של החנויות המוצבות בו, המשיב עקף בפראות את הרכב המסחרי שעמד לפניו ולא שעה לצעקות השוטרים ולירי כדורי הספוג אשר פגעו ברכב, עד שנאלצו לירות בו אש חיה בשל האיום שחשו ממנו ומרכבו (וראו לעניין זה עדותו של שמואל נאור, 14.9.16, ש' 8-25, וכן עדותו מיום 6.9.16, ש' 5-33; עדותו של שלומי סלמן ש' 5-33; עדותו של איתי מלכה ש' 6-27; עדותו של אנדרי קרה, 6.9.16, ש' 2-39; עדותו של לוחם 261 ש' 5-28 וכן עדויותיהם יתר הלוחמים - 317, 286 ו-304).

טענות הסניגור

טענותיו של הסניגור המלומד, עוה"ד ו. דכואר, עסקו בשלושה מישורים שונים.

האחד, העובדה כי בטרם נחקרו באורח רישמי, השתתפו לוחמי החסם כולם בתחקיר שנערך ביחידתם ונחשפו, אגב אורחא, לגרסאותיהם של הלוחמים האחרים, באופן שיש בו שיבוש מובנה של הליכי חקירה.

השני, מתן דגש על עדויותיהם של המשיב ושל חן אקלר אשר הייתה אותה העת ברכב שנסע מאחורי רכבו של המשיב, ואשר לפיהן לא ניתן היה לצפות (הן במובן הפיזיולוגי והן במובן המשפטי) את קיומו של המחסום ושל החיילים/שוטרים אשר ניצבו בו, בשל העובדה כי לבשו שחורים, לא בלטו במקום האירוע, והחלו מיד לירות במשיב ובמנוח ללא סיבה נראית לעין.

המישור **השלישי** והאחרון הוא המישור המשפטי. לטענת הסניגור, התנהגותם הפסולה של שוטרי מג"ב יש בה כדי ליצור "גורם מתערב זר" אשר את קיומו לא יכול היה המשיב לצפות, לא רק בפועל אלא אף לא בכח, ומשכך הרי שלא ניתן לייחס לו עבירת רשלנות שעניינה גרימת מותו של המנוח, בשל התנהגותם של שוטרי המחסום אשר הייתה בלתי רגילה ולא ניתנת לניבוי או לצפייה.

טענתו הראשונה והשנייה של ב"כ המשיב ראויות להשמע, אולם לא לעת הזאת ולא בהליך דנן. כבר עתה ניתן לומר, כי ראוי היה שתחקיר יבוצע אך לאחר שימסרו המעורבים השונים את גרסתם, וזאת לא בשל חשש לשיבוש זדוני, אלא כדי למנוע אימוץ בלתי רצוני של גרסאות או שבדי גרסאות שנמסרו בעת התחקיר המשותף אשר במהלכו מוסר כל אחד מהנוכחים את "מרכולתו" העובדתית וחושפה לעיני יתר חבריו. אולם, לעת הזאת לא אוכל (ואף איני נזקק) לקבוע את מידת השפעתו של התחקיר, את מידת מהימנותם של המשיב ושל גב' אקלר ואת מידת ההצדקה לפתיחה באש חיה על רכב האופל. כל אלו ייבחנו במסגרתו של ההליך העיקרי, ולי לא נותר אלא לקבוע כי קיימת אפשרות או היתכנות ראייתית להוכחת העבירות המיוחסות למשיב.

הוא הדין באשר לטענה המשפטית שהועלתה על יד בא כוח המשיב. מדובר בטענה כבדת משקל אשר ראוי לידון בה במסגרתו של התיק העיקרי ואולי אף לחקוק הלכה בעניינה, אולם אין הדבר רלבנטי להליך בו אנו מצויים. עילות המעצר תיגזרנה מן **המסכת העובדתית הלכאורית** המיוחסת למשיב בין אם היא תוכתר כעבירת תעבורה "בלבד" או כעבירת גרימת מוות ברשלנות. זו אפשרית וזו תיתכן ובטוחני כי למותב אשר בפניו יישמע תיק העיקרי יהיו הפיתרונים, אולם, בשלב זה, אין בידי אלא לקבוע כי גישתה של המבקשת נתמכת בראיות המצויות בתיק החקירה ויש בה גרעין ראייתי העשוי לנבוט ולצמוח לכלל הרשעה פלילית בדין אף בעבירה של גרם מוות ברשלנות. אין בכך כדי לפסול את הדרך המשפטית אשר הוצגה בידי בא כוח המשיב, כאמור, והעניין, ישוב ויעלה, ככל הנראה, במסגרתו של התיק העיקרי.

המסוכנות תיגזר, אם כן, מן העובדות ולא מהוראות החיקוק, ממעשיו ומחדליו של המשיב, ולא מן הכותרת החוקית הראויה והמתאימה להם. מצויים אנו בשלב אשר בו יש לבחון את עילת המעצר ואת הדרכים לאיינה לאורה של המסכת העובדתית וללא קשר לסיווג המשפטי, ודי אם כן, בקביעתי כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת החלק העובדתי של כתב האישום המיוחס למשיב, כפי שפורט לעיל.

עילת המעצר

עילת המעצר ברורה במקרה דנן, והיא- מסוכנות.

בפני כעת ניצבת גופתו של המנוח כעדות מזוועה לנהיגה בלתי זהירה ותחת השפעת סמים ואלכוהול, לכאורה. אין להרחיב בכך, אלא רק לזכור כי תוצאה קשה זו הייתה נמנעת אלמלא מעשיו ומחדליו של המשיב, וזאת לכל הפחות במישור ה"קשר הסיבתי העובדתי", כפי שצוין לעיל.

המשיב עצמו, יליד שנת 1991, בן 25 שנים, נשוי ואב לילדה בת שלוש שנים.

לחובתו נזקפות ארבע הרשעות בגין עבירות איומים, שוד, נהיגה ללא רישיון רכב, נהיגה בשכרות, נהיגה ללא רישיון נהיגה, גניבה ותקיפה אשר נעברו בין השנים 2007-2014, ואשר בגינן ריצה המשיב במצטבר עונש מאסר בן 95 חודשי מאסר, היינו כ- 7 שנות מאסר בקירוב.

רוצה לומר, משנת 2007 חלפו כ- 8 שנים, ואת רובם המוחלט ריצה המשיב מאחורי סורג ובריה, כאשר בד בבד מאסרים מותנים שונים תלויים ועומדים נגדו.

בית האסורים, אם כן, לא הרתיע את המשיב, והוא בחר לשתות, ליטול סמים מסוכנים, לצאת ולנהוג, לא לראות, לא להבחין, לא לשמוע ולא לעצור - והתוצאה העובדתית העגומה - מותו של מוצטפא נימר.

"נתוני הפתיחה" של המשיב בכל הכרוך לשחרור לחלופת מעצר כזו או אחרת אינם מן המשופרים, וזאת בלשון המעטה, ואיני רוצה כי יטפח בעצמו תקוות שווא אודות שחרורו לחלופה כזו או אחרת, אולם לא אסגור בפניו דלת בעניין זה, ומשכך, יוזמן תסקיר מעצר בעניינו אשר יבחן חלופות מעצר אפשריות, וכן את טיבו של המשיב דנן.

התסקיר יוגש לעיוני עד ליום 25.10.16, יועבר לעיון הצדדים מיד עם הגיעו, ודיון ייקבע ככל שיהיה צורך בכך.

עורך התסקיר יוכל ליצור קשר עם ב"כ המשיב לצורך בדיקת החלופה. המשיב עצמו עצור בבית המעצר אשר במגרש הרוסים בירושלים.

העתק ההחלטה יועבר לשירות המבחן.

ניתנה היום, י"ט אלול תשע"ו, 22 ספטמבר 2016, בנוכחות הצדדים והמבקש.